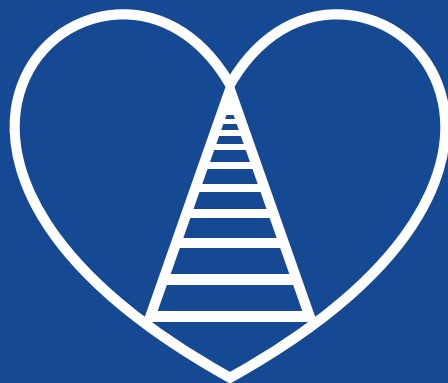

Creuar les vies

Guia sobre Seguretat en espais ferroviaris per a **ADULTS**

TAULA DE CONTINGUTS

Objectiu d'esta guia	3
Per a començar, algunes definicions	4
Accessos no autoritzats a espais ferroviaris	6
Dades interessants sobre trens i la seua relació amb la seguretat.	8
Riscos per als usuaris adults	10
Claus per a estar segurs en els espais ferroviaris	12
El teu paper en la seguretat vial ferroviària	14

OBJECTIU D'ESTA GUIA

Els trens són un mitjà de transport ràpid i ecològic. Podem viatjar quasi a qualsevol lloc en tren i d'una manera còmoda. Ara bé, és important tindre en compte que al voltant dels trens i en les estacions hi ha riscos. Per això, és fonamental reconèixer-los i saber com ens hem de comportar amb seguretat quan estem en les estacions de tren i altres espais ferroviaris.

Amb esta guia, l'Agència Estatal de Seguretat Ferroviària pretén influir de forma positiva en els comportaments i hàbits de la població, i d'esta manera previndre comportaments de risc i informar de com estar segurs en els entorns ferroviaris.

Per tant, l'objectiu general és conscienciar i, en conseqüència, intentar reduir l'accidentalitat dels usuaris en els entorns ferroviaris. Específicament, la guia pretén difondre bones pràctiques de seguretat entre els adults en els entorns ferroviaris, com l'ús correcte dels passos a nivell i els encreuaments entre andanes, el comportament correcte en les andanes d'estacions, etc.

■ PER A COMENÇAR, ALGUNES DEFINICIONS

ANDANA

En les estacions de ferrocarril, vorera que hi ha al llarg de la via, més o menys ampla, i amb l'altura convenient perquè els viatgers entren i isquen dels trens, i també per a carregar i descarregar equipatges i efectes. La zona de seguretat sol estar delimitada per una línia que normalment és groga.

CATENÀRIA

Conjunt de cables suspesos per damunt de la línia de ferrocarril per al subministrament d'electricitat als trens elèctrics.

ENCREUAMENT ENTRE ANDANES

Intersecció al mateix nivell entre un ferrocarril i els itineraris expressament disposats en estacions i baixadors per a l'accés de vianants a les andanes.

PAS A NIVELL

Encreuament entre les vies del tren i la carretera o camí, normalment senyalitzat i, en ocasions, protegit per barreres i altres elements de seguretat, com llums i so.

PAS INFERIOR

Túnel o passadís que permet creuar les vies de forma segura. Està situat en l'andana. Habitualment està senyalitzat amb un cartell on figura un text, una imatge i una fletxa apuntant cap avall.

PAS SUPERIOR

Passarel·la o pont que permet creuar les vies amb seguretat. Està situat en l'andana. Habitualment està senyalitzat amb un cartell on figura un text, una imatge i una fletxa apuntant cap amunt.

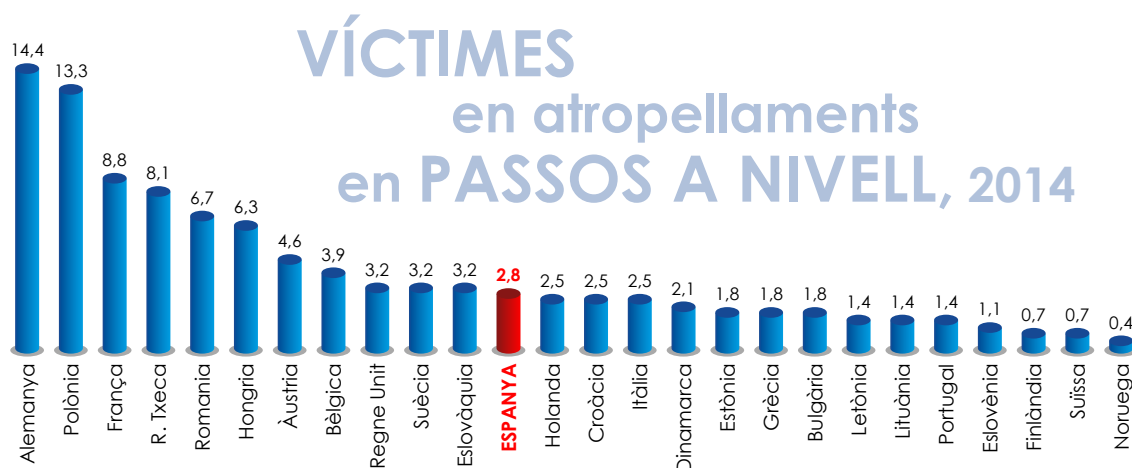
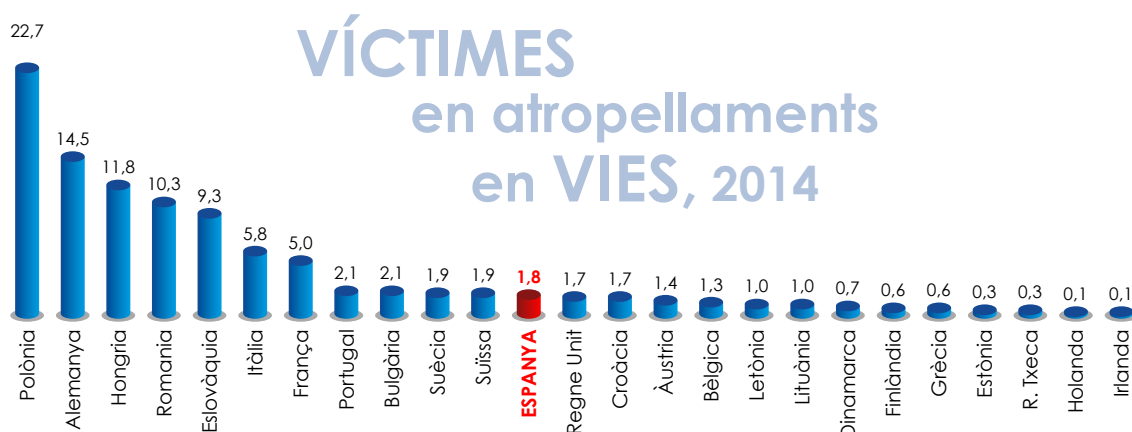
VIA

Camí format per dos carrils per on circula el tren. Recolzen sobre unes peces que subjecten i permeten mantindre el mateix ample, que s'anomenen travesses. Estes, al seu torn, estan sobre una base de pedres denominada balast que servix per a repartir les càrregues del conjunt i filtrar l'aigua.

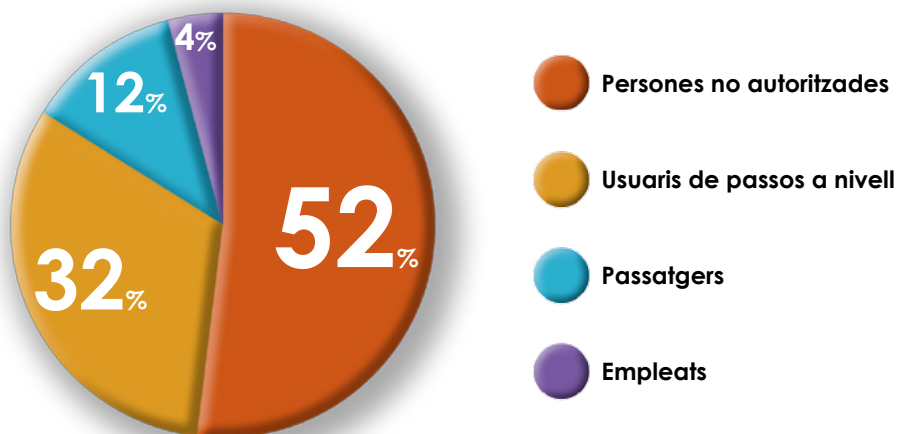
■ ACCESSOS NO AUTORIZATS A ESPAIS FERROVIARIS

En 2014 van morir 1.074 persones en els ferrocarrils europeus (UE-28)*. La majoria d'estes morts eren persones que havien accedit a espais no autoritzats (66,9%) i usuaris de passos a nivell (26,5%). En 2014, Espanya ocupava el lloc número 12 entre els països del nostre entorn (Unió Europea-27) pel que fa a mortalitat per atropellament en via i passos a nivell.

*Dades: European Union Agency for Railways (2016). Railway Safety Performance in the European Union.

En Espanya, el 52% de les morts per esta causa van ser de persones que havien accedit a espais no autoritzats, el 32% d'usuaris de passos a nivell, el 12% de passatgers i el 4% d'empleats.

Les persones que accedixen als espais ferroviaris de forma no autoritzada tracten d'agarrar una dreuera o fer-se fotos, intenten no pagar el bitllet o pretenen fer actes vandàlics (com robar, fer grafitis o pintades, i danyar o trencar seients, tanques, senyals, ponts, etc.). Estos accessos no autoritzats poden tindre conseqüències tràgiques. A més, l'accés a espais ferroviaris no permesos està penat per la llei. **L'accés públic a les vies del tren no està permès. Per tant, creuar-les en un lloc no autoritzat és molt perillós, a més d'il·legal i sancionable amb una multa de fins a 7.500 euros.**

DADES INTERESSANTS

■ SOBRE TRENS I LA SEUA RELACIÓ AMB LA SEGURETAT

ALGUNS TRENS D'ALTA VELOCITAT PESEN UNES 322 TONES, XIFRA QUE EQUIVAL A UNS 260 COTXES.

Si estem prop de l'andana o la via i un tren ens colpeja, **pot ser mortal**.

El pes elevat del tren **fa difícil que pare amb rapidesa** davant d'una persona o un obstacle en la via.

LA DISTÀNCIA DE FRENADA D'UN TREN QUE CIRCULA A 160 KM/H POT SER DE 1.000 METRES, XIFRA QUE ES CORRESPON AMB 10 CAMPS DE FUTBOL.

Encara que el maquinista ens veja i accione el fre, **la distància** necessària de frenada és tan gran que el tren ens atropellaria. No és un cotxe.

ALGUNS TRENS TENEN UNA POTÈNCIA DE 8.800 KW, COM 120 COTXES.

Esta potència els permet assolir **velocitats elevades**.

A través de la **catenària** es proveïx els trens d'electricitat. Este corrent no s'apaga mai i té una **potència mortal**.

No fa falta tocar la catenària per a electrocutar-se; **n'hi ha prou d'acostar-s'hi per a estar en risc de mort o de ferides greus**.

ALGUNS TRENS D'ALTA VELOCITAT PODEN ASSOLIR ELS 300 KM/H.

Els trens que viatgen a alta velocitat **poden produir un efecte de succió** i crear un buit que t'arrossega a sota del tren.

■ RISCOS PER ALS USUARIS ADULTS

Les presses per a complir a temps els terminis marcats en el treball o les responsabilitats familiars **poden** generar un elevat grau d'estrés i **fer que les persones assumisquen riscos i siguin més imprudents** en els seus comportaments.

Les exigències relacionades amb el temps poden fer que els adults que es desplacen en tren o han de travessar espais ferroviaris no tinguin en compte una sèrie de factors que influïxen directament en la seua seguretat. Assumir riscos innecessaris com creuar per llocs indeguts o no respectar la senyalització, o certes distraccions com usar el telèfon mòbil o el GPS mentre es conduïx, poden generar un cert grau d'estrés en les persones.

A més, estes presses i imprudències en els entorns ferroviaris **poden anar acompanyades d'errors que repercutixen en altres persones**, a vegades en xiquets i xiquetes.

Hi ha **altres factors** que poden contribuir a fer que augmente el risc de sofrir un accident. El consum d'**alcohol, drogues i/o certs medicaments** tenen conseqüències greus i **poden afectar la seguretat**. El consum d'estes substàncies pot fer que la visió siga borrosa, canvie la percepció del risc i es reduïska la capacitat de resposta en els espais ferroviaris o al conduir un cotxe, una moto o un altre vehicle, quan s'aproxima als passos a nivell o els usa.

La mobilitat en els entorns de les ciutats està canviant de forma molt ràpida. Els espais que fa uns anys estaven destinats gairebé en exclusiva als automòbils i altres vehicles motoritzats han passat a ser espais compartits amb altres vehicles, com els de mobilitat personal o les bicicletes. En el cas dels **ciclistes i els conductors de vehicles de mobilitat personal** (patinets elèctrics, segways, roda elèctrica...), **és important saber com comportar-se amb seguretat en els espais ferroviaris** per a evitar riscos innecessaris.

■ CLAUS PER A ESTAR SEGURS EN ELS ESPAIS FERROVIARIS

Ves amb compte amb l'espai que hi ha entre l'andana i el tren, ja que és molt fàcil entropessar-hi i ficar el peu. Per a facilitar l'accés al tren hi ha agafadors en les portes. **Entra amb calma, no cal córrer.**

Para atenció al **senyal lluminós i acústic de tancament de portes**. Quan s'il·lumine o sone, no intentes pujar o baixar del tren. **Para't, espera't i agarra el següent.**

Mantín-te darrere de la línia groga o de seguretat de l'andana fins que el tren haja parat del tot. **Si estàs prop de la vora de l'andana, el tren el pot colpejar o succionar.**

Si et cau alguna cosa a les vies, no intentes mai agafar-la. És molt perillós. **Demana sempre ajuda al personal de l'estació.**

En les estacions i altres entorns ferroviaris, camina, **no córregues**. Són espais en els quals hi ha riscos i pots caure o fer caure algú.

En les estacions **evita portar els auriculars o abaixa el volum**, i procura no usar els dispositius electrònics. Així podràs estar alerta i escoltar els missatges informatius i d'advertència. Açò és encara més important quan vas a creuar les vies, ja que **és imprescindible escoltar el tren**.

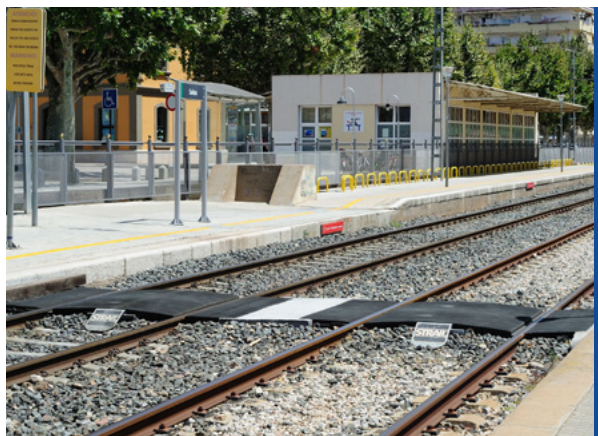
No et faces mai selfies a la vora de l'andana: pot ser molt perillós.

No prengues dreceres. **És perillós creuar les vies del tren**. Els trens poden vindre des de qualsevol direcció, de qualsevol de les vies i en qualsevol moment.

En les estacions i els seus entorns **hi ha passos autoritzats per a creuar les vies**: passos superiors, passos inferiors, encreuaments entre andanes i passos a nivell.

En els encreuaments entre andanes i en els passos a nivell: para't, mira als dos costats, escolta i pregunta't si és segur creuar.

Els trens no sempre passen a la mateixa hora. Poden passar inclús si no estan programats. Per això és important estar en les zones en què no hi ha riscos. **Tin precaució.**

■ EL TEU PAPER EN LA SEGURETAT VIAL FERROVIÀRIA

Els estudis demostren que **la major part de les conductes imprudents** en els entorns ferroviaris **les fan els adults joves i les persones majors**.

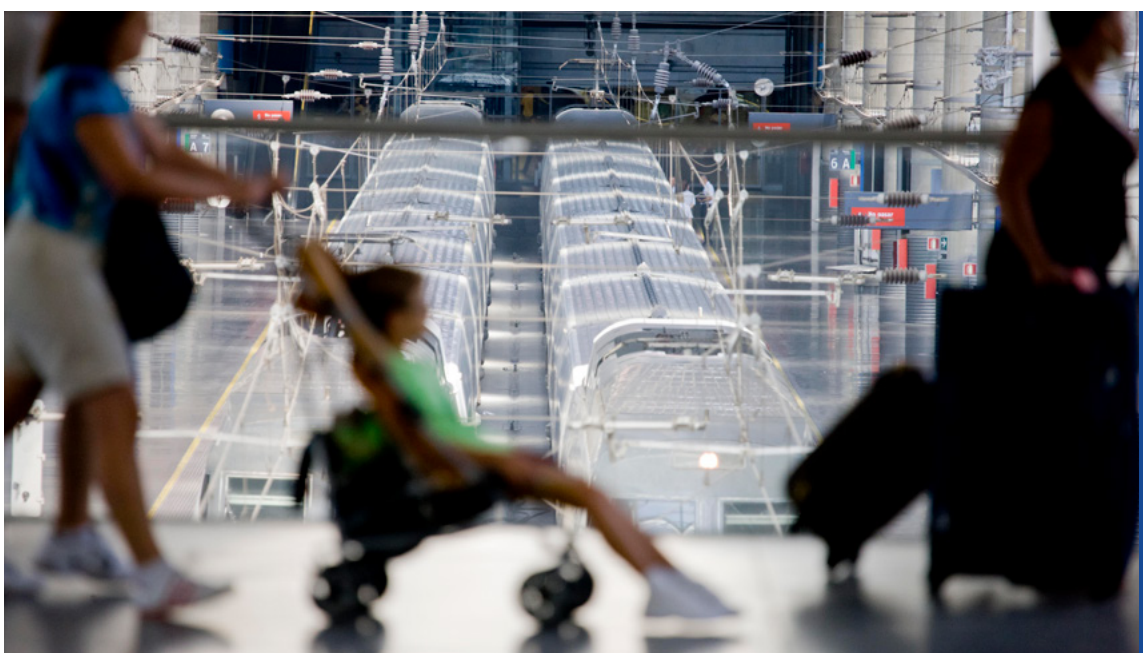
Cal tindre en compte que **els xiquets i les xiquetes estan fortament influenciats pels comportaments que observen en els adults** que tenen al voltant, i això els pot conduir a reproduir eixos comportaments observats.

L'ús de camins indeguts o **les conductes imprudents en les estacions** i passos a nivell, entre altres, **són hàbits que s'aprenen** en l'entorn pròxim i passen d'una generació a una altra.

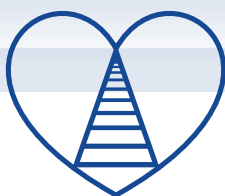

Els pares, mares, avis i altres adults es convertixen en models de conducta i en transmissors de coneixement sobre seguretat ferroviària.

Recorda que **el teu paper és fonamental per a ensenyar als teus fills, i a altres xiquets i xiquetes, com estar segurs en les estacions de tren i altres espais ferroviaris.**

**PARA'T,
MIRA,
ESCOLTA,
VIU!**

**Creuar
les vies**